

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Δ. Π. Ταγκόπουλος

Το παράσημον

Κωμικόν παίγνιον

Εθνικόν Ημερολόγιο του έτους 1893 (Κ. Φ. Σκόκου), Αθήνα

τμ. 8 (1893), σ. 372-380

ΤΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ

ΚΩΜΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τῶ ἀδελφῶ μου Ἀριστείδῃ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ
ΕΙΣ ΚΛΗΤΗΡ Δικαστικός

[Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις]

[Δωμάτιον τοῦ Χασοπασχάλη πενιχρότατα διεσκευασμένον· θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ὑψηλά, πρὸς τὰ δεξιὰ, παράθυρον μικρόν. Κάτωθεν τοῦ παραθύρου τράπεζα ξυλίνη, κενή, ἐντὸς δὲ τοῦ δωματίου ἐν κιβώτιον, ἐν κάθισμα καὶ μία κλίνη ξυλίνη, ἐφ' ἧς κλινοστρωμνή, ἐφάπλωμα κλπ. ὅλα παλαιὰ καὶ τετριμμένα· τίποτε ἄλλο.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [τεταραγμένος καὶ κατασκονισμένος, φέρων τὸν πῦλον τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ ἡμιανοικτὸν τὸ φύλλον τῆς θύρας]
καὶ **ΜΑΡΙΚΑ** [ἔσωθεν τῆς σκηνῆς]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ.—Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Μαρίκα! προσο-
χὴ ἔς αὐτὸ ποῦ σοῦ εἶπα.

ΜΑΡΙΚΑ [έσωθεν]. — Καλά, Γιάγκο! θάχω τὸ νοῦ μου! μείνε ἡσυχος!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Νὰ μὴν ἀφήσης ν' ἀνεβῆ κανεὶς ἐπάνω! ὅποιος κι' ἂν ἐρθῆ νὰ μὲ ζητήσῃ, νὰ τοῦ 'πῆς πῶς εἰμ' ἔξω, πῶς πάω σὲ ταξειίδι, πῶς μὲ πάντρεψαν, πῶς ἠτύοκτόνησα, πῶς ἀνελήφθην, ὅ,τι σοῦ ἔλθῃ τέλος πάντων ἐκείνην τὴν ὥρα στοῦ νοῦ! Ἔχω σπουδαίαν ἐργασίαν, θὰ γράψω ἓνα σύγγραμμα, καί... ξέρεις... ἔχω ἀνάγκην ἡσυχίας, ἀπομονώσεως... κατάλαβες;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Ἄν ἔλθῃ ὁ πλαϊνὸς μάγερας, ὁ κύρ Σταμάτης, νὰ σοῦ φέρῃ φαί;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Κανένας!... κανένας! [κλείων τὴν θύραν καὶ ἀναστενάζων]. Ἄχ! ἀλλοίμονον! μόνον ὁ κύρ Σταμάτης δὲν θὰ μ' ἐπισκεφθῆ πλέον!...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μόνος]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [παρατηρεῖ ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα προσεκτικῶς τὸ δωμάτιον καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ κατόπιν προχωρεῖ ἐσκεπασμένως πρὸς τὸ παράθυρον]. — Αὐτὸ τὸ παράθυρον δὲν μ' ἀρέσει· πρέπει νὰ τὸ κλείσω καλά! [ἀνέρχεται ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσπαθεῖ νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρον] εἶνε μὲν ἀρκετὰ ὑψηλά, ἀλλ' οἱ πολιορκηταὶ ἤμπορεῖ νὰ μεταχειρισθοῦν καμμίαν πυροσβεστικὴν κλίμακα [κατέρχεται τῆς τραπέζης] ποῦ ξέρεις!... Ἄς 'δοῦμε τόρα ἂν ἀντέχῃ καὶ ὁ τοῖχος! [κτυπᾷ τὸν τοῖχον μὲ τὸν ἀγκῶνά του εἰς διάφορα μέρη]. Οὐμ! ἀρκετὰ γερός!... μόνον μὲ κανόνια θὰ μπορέσουν νὰ τὸν ρίξουν!... ἀλλὰ τί λέω; Τόσα κανόνια ἔχω ρίξει ὡς τόρα τῆ σπητονοικοκυρᾶς μου κι' οὔτ' ἐσεισθῆ κἄν! φαίνεται εἶνε φτηνασμένος κανονικῶς... γιὰ ν' ἀντέχῃ στὰ κανόνια! ἓνας λόγος κι' αὐτὸς ποῦ μὲ ἀναγκάζει νὰ μὴν ἀφήσω ποτὲ αὐτὸ τὸ δωμάτιον!... ἄμ ἡ πόρτα; μὲ μιὰ κλωτσιὰ πάρ' τὴν κάτω! τί νὰ κάνω; [μετὰ μικρὰν σκέψιν]. Ὀδόφραγμα! Αὐτὸ πρέπει νὰ γείνη κι' ἄς μὴ χάνω καιρόν!... εἰς ἔργον! ἡ πατρὶς κινδυνεύει! [ἐπισωρεῖ μετὰ σπουδῆς τὰ διάφορα ἐπιπλα πρὸ τῆς θύρας ὁμιλῶν ταυτοχρόνως]. Αὐτὴ ἡ παληοκασέλα, ἂν κι' ἀδειανή, θὰ κάνῃ καλά τὸ μέρος τῆς!... κ' ἡ σανίδες χρειάζονται... καὶ τὰ στρίποδα... νὰ καὶ τὸ τραπέζι! καὶ τὸ στρῶμα!... αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶνε τὸ χρησιμώτερον... ἐμποδίζει τῆς σφαιραῖς! καὶ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ μαξιλάρι κ' ἡ καρέκλα καὶ [ἀποβαλὼν τὸν πῖλον του] τὸ καπέλλο μου!... Ὄλα, ὅλα χρειάζονται! δὲν πιστεύω νὰ μείνε τίποτε [παρατηρεῖ γύρωθεν]. Ἄ! νὰ κ' ἓνα βιβλίον! πῶς διέφυγε τοὺς ὄνυχας τῶν βιβλιοκαπήλων; θᾶνε καμμιὰ φυλλάδα τοῦ Μπερτόδουλου!... ἄς 'δοῦμε! [λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐδάφους τὸ βιβλίον καὶ τὸ παρατηρεῖ]. Ἐγχειρίδιον Πλουτο-

λογίας . . . φευ ! καλὸ κι' αὐτό ! ἀφοῦ δὲν ἔχω κανέν ὄπλον διὰ
 ν' ἀμυνθῶ, ἐν περιπτώσει ἐφόδου, ἄς κρατῶ τοῦλάχιστον αὐτὸ τὸ
 ἐγχειρίδιον διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ! [κρύπτει τὸ βιβλίον εἰς τὸν κόλπον του]
 Οὐφ ! ἤμπορῶ πειὰ νὰ 'πῶ πῶς βρίσκομαι ἐν ἀσφαλείᾳ ! Δὲν μὲ
 νοιάζει τώρα κι' ἂν πολιορκήσῃ τὸ σπῆτί μου ὀλόκληρον σύν-
 ταγμα . . . δικαστικῶν κλητῆρων ! δὲν τὸ κουνῶ ἀπ' ἐδῶ ! στὸν
 Αἴγυπτιακὸν αὐτὸν τάφον μου θὰ ταφῶ ζωντανὸς σὰν τὴν 'Αἰδᾶ !
 "Ἄς κάνω κι' ἄλλιῶς ! τὸ βράδυ μόνον μπορῶ νὰ βγαίνω λίγο καὶ
 καὶ νὰ πέρνω τὸν ἄέρα μου, διότι ὅταν αὐτὰ τὰ σαρκοβόρα θηρία,
 οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες, ἔχουν νὰ ἐκτελέσουν ἀπόφασιν ἐναντίον
 σου, μόνον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου σ' ἀφήνουν ν' ἀνατείλῃς
 λίγο στοὺς δρόμους . . . Ἄλλὰ τί θές, τί γυρεύεις ! [μετ' ἀπογνώσεως]
 "Αἶ στὸ διάβολο τέτοια ζωὴ ! "Ἐνα χρόνο τώρα τῶχῳ πάρει γιὰ
 δουλειὰ νὰ κυνηγῶ δανειστὰς καὶ . . . νὰ κυνηγιέμαι ἀπὸ δικα-
 στικούς κλητῆρας ! "Ὅλο μὲ συναλλάγματα ζῶ ! "Ἐχω, κ' ἐγὼ
 δὲν ξέρω πόσα, στὴν ράχι μου λήξαντα, λήγοντα καὶ λήξοντα !
 παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον, βλέπετε, τᾶχῳ ἐξωφλημένα ὅλα . . .
 ὄχι τὰ συναλλάγματα, πρὸς θεοῦ ! κι' αὐτὰ μοῦ τὰ κάνει ὁ θεῖός
 μου, ἄνθρωπος μ' ἐβδομηῆντα χρόνια στὴ ράχι, μὲ ἰσαρίθμους
 χιλιάδας στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα καὶ μὲ μόνον κληρονόμον του
 ἐμένα ! προσοδοφόρος κληρονόμος, πῶς ; Προσεφέρθησαν λοιπὸν
 χίλιοι δύο εὐγενεῖς κύριοι νὰ μοῦ προεξοφλήσουν τὴν κληρονομίαν
 διὰ συναλλαγμάτων καὶ ὁ ράπτης, καὶ ὁ ξενοδόχος καὶ ὁ πα-
 πουτσῆς καὶ κάθε τίμιος καὶ εὐσυνείδητος ἄνθρωπος ἐξ ἐκείνων
 οἱ ὅποιοι σοῦ δίδουν προθύμως ἑκατὸ δραχμὰς ἀρκεῖ νὰ τοὺς ὑπο-
 γράψῃς συνάλλαγμα γιὰ πεντακόσαις ! Εἶδος βιομηχανίας κι' αὐτό,
 ἄς εἶνε ! ἡ ὑπογραφή μου, βλέπετε, εἶχε καλλιτέραν πέρασιν κι'
 ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
 ἄλλ' ὁ θεῖός μου ἀπέθανε πρὸ τριῶν μηνῶν καὶ τὴν περιουσίαν
 του . . . τὴν ἀφῆκε φευ ! εἰς τὸ ἔθνος διὰ νὰ κτισθῇ, λέει, ἐν καλλι-
 μάρμαρον μέγαρον ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ διαιτῶνται ἀνέτως οἱ συλλαμβα-
 νόμενοι διὰ χρέη ! προνοητικὸς ἄνθρωπος ! ἐξησφάλισε τὸ μέλλον τοῦ
 ἀνεψιοῦ του ! κ' ἐγὼ ὅστις ἐπερίμενα νὰ ἴδω ἐνθουσιαζομένους τοὺς
 δανειστὰς ἐκ τῆς φιλανθρώπου δωρεᾶς τοῦ θεῖου μου, εἶδα τούναν-
 τίον τὴν ὑπογραφήν μου ἀποκρουομένην μετὰ φρίκης παρ' αὐτῶν
 καὶ ζητουμένην μόνον παρὰ τῶν δικαστικῶν κλητῆρων πρὸς ὑπο-
 γραφήν τῶν ἐπιδοτηρίων των ! παράδοξα δὲν εἶν' αὐτὰ ; . . . "Ὅλοι
 μοῦ ἔκοψαν αὐθωρεὶ τὴν πίστωσιν κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ πλαϊνός
 μου μάγερας, ὁ κύρ Σταμάτης, ποῦ μοῦ ἔφερν' ἐδῶ, τὰς πονηρὰς
 ἡμέρας τῶν καταδιώξεων, πατσᾶ καὶ σκοτάκια κι' ἀντεράκια,
 ἐπὶ πιστώσει πάντοτε, καὶ μὲ ἠνάγκαζε νὰ σπουδάζω ἄκων, ὡς

νὰ ἦμην φοιτητῆς τῆς Ἱατρικῆς, ὀλόκληρον τὸν γαστρεντερικὸν
 σωλῆνα τῶν μαστοφόρων στὸ πιάτο, κι' αὐτὸς ἀκόμη μοῦ ἔκοψε
 ἀπὸ χθὲς τὴν πίστωσι χωρὶς νὰ μοῦ κόψῃ δυστυχῶς καὶ τὴν ὄρε-
 ξιν! μόνον ἡ καυμένη ἢ σπητονοικοκυρά μου, ἡ κυρὰ Θανά-
 σαινα, ἃς εἶνε καλά, μὲ πιστώνει ἀκόμη· δυὸ χρόνια ἔχω στὸ
 σπῆτί της καὶ τὴν πεντάρρα μου δὲν τὴν εἶδε! στὴν ἀρχὴ μουρ-
 μούριζε λιγάκι· ἀλλὰ τῆς ἔκλεισα τὸ στόμα· τῆς ὑπεσχέθην πῶς
 ἅμα διορισθῶ θὰ πάρω τὴν μοναχοκόρη της, τὴν Μαρίκα,
 τὴν φέρουσαν ἐπὶ τῆς ράχεώς της τὸν Παρθενῶνα καὶ τὴν οἰκίαν
 αὐτὴν· ἐπειδὴ δέ, τῆς εἶπα, πρόκειται νὰ μοῦ δοθοῦν κ' αἱ δύο
 ἀρχαιότητες, ἡ κόρη της καὶ τὸ σπῆτι της δηλαδὴ, ὡς προῖξ,
 μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ τὰς νέμωμαι μέχρι τῆς εὐτυχοῦς ἐκείνης ἡμέ-
 ρας δωρεάν· καὶ συνήνεσεν ἡ μέλλουσα πενθερά μου! Ἀλλὰ
 θὰ διορισθῶ ποτέ! Ἐδῶ εἶνε τὸ ζήτημα! Σήμερα τὸ πρῶτ βγῆκα
 νὰ πάω στὸν ὑπουργόν· τὸν εἶχα ὑποστηρίξει στῆς περασμέ-
 ναις ἐκλογαῖς καὶ κάτι περίμενα· ἄλλως τοῦχε μιλῆσει καὶ κά-
 ποιος κομματάρχης του· πηγαίνω λοιπὸν πρῶτ πρῶί, στῆς
 ἐπτὰ, στὸ σπῆτί του γιὰ νὰ τὸν ἐπιτύχω μέσα· ῥωτῶ, μοῦ λέει·
 βγῆκε ἔξω! τί διάβολο! πρῶτ πρῶί! ἃς εἶνε! πηγαίνω τὸ μεση-
 μέρι, κτυπῶ τὴν πόρτα, κατεβαίνει ἓνας ὑπηρέτης, τὸν ῥωτῶ,
 μοῦ λέει «ὁ ὑπουργὸς τρώει»· καλά! γυρίζω στὴ μιά, τὸν ῥωτῶ,
 μοῦ λέει «ὁ ὑπουργὸς κοιμᾶται»· κάθομαι σ' ἓνα πάγκον, ἀπέ-
 ναντι στὸ σπῆτί του· πάει τρεῖς ἢ ὦρα· αἶ, λέω, ἃς πάω τώρα!
 δυὸ ὥραις ἀρκοῦν γὰ κοιμηθῆ κανεὶς ἔστω καὶ ὑπουργός! κτυπῶ
 τὴν πόρτα, κατεβαίνει ἓνας ἄλλος ὑπηρέτης, τὸν ῥωτῶ, μοῦ λέει
 «ὁ ὑπουργὸς μόλις ἔφαγε βγῆκ' ἔξω!» τὸν ἀγριοκύτταξα, ξερο-
 κατάπια, χαμογέλασα καὶ τὸν ξαναρωτῶ, πότε θὰ γυρίσῃ· «μά,
 μοῦ λέει, δὲν ἔχει τακτικὴ ὥρα! ἴσως στὰς ἐπτὰ, στὰς ὀκτώ,
 στὰς ἐννιά...» στῆς δέκα, ἐξακολουθῶ ἐγώ, στῆς ἐνδεκα, τὰ
 μεσάνυχτα, τὰ ξημερώματα, αὔριον, καθόλου... κ' ἐτοιμάζομαι
 νὰ τὸν ἀρπάξω ἀπ' τὸν σβέρκο, ὅταν... ὕψιστε θεέ! βλέπω στ'
 ἀγκωνάρι, καμμιὰ δεκαριὰ βήματα πάρα κάτω, τὸν φοβερώτερον
 δικαστικὸν κλητῆρα τῆς ὑψηλίου, νὰ μὲ φερμάρῃ μαζὺ μὲ δυὸ
 μάρτυρας, σὰν λαγωνικό! τὸ βάζω στὰ πόδια· τὸ βάζουν κι'
 αὐτοί! στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος νὰ σου κ' ἓνας ἄλλος·
 προστίθεται χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν στὴν φάλαγγα τῶν διωκτῶν
 μου· στὸ καφενεῖον τῶν δικαστηρίων πέντ' ἔξ δικαστικοὶ κλητῆ-
 ρες ἔπιναν τὸν καφέ τους· μᾶς βλέπουν ποῦ περνοῦμε, ἀφήνουν
 εὐθὺς τὸν καφέ, κι' ἀπὸ πίσω μου κι' αὐτοί! καὶ οὕτω διωκό-
 μενος φθάνω μέχρι τῆς θύρας τοῦ φρουρίου μου, τοῦ κελλιοῦ μου,
 τοῦ τάφου μου!... Εἶνε ζωὴ αὐτή; Ἄν πρόκειται νὰ σαπίσω

στήν φυλακή, ἢ νὰ πεθάνω ἔδω μέσα ἀπὸ ἀσιτία, προτιμότερον νὰ κρημνισθῶ ἀπ' τὸ παράθυρον! Ἀφίνω μιὰ ἐπιστολὴ πῶς ἠύτοκτόνησα γιατί δὲν κατώρθωσα νὰ λύσω τὸ ζήτημα. . . τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, κ' ἔτσι περνῶ κ' ἐγὼ βερεσὲ στὰ θύματα τῆς Ἐπιστήμης! [διευθύνεται πρὸς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ σταματᾷ ἀποτόμως] βρε μωρία! [τύπτων τὸ μέτωπόν του] τί ἔπῃγα νὰ κάνω! Οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ἔχουν ζώσει τὸ σπῆτι· ἂν πέσω ἀπὸ τὸ παράθυρο θὰ τοὺς πάω λουκουμι στὰ χέρια· στῆ γῆ μὲ ζητοῦν καὶ θὰ τοὺς πέσω ἀπ' τὸν οὐρανό! Οὔτε νὰ σκοτωθῶ δὲν μπορῶ! τί θά . . . [ἀκούεται κτύπος εἰς τὴν θύραν]. Νά τα μας! Δὲν τά ἔλεγα; τώρα; [ἀκούεται δυνατώτερος κτύπος]. Αὐτὸς δὲν χωρατεύει! θά ἔφερε καὶ τὸν πάρεδρο μαζί του γιὰ νὰ σπάσουν τὴν πόρτα!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ, ΜΑΡΙΚΑ καὶ ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν]. — Γιάγκο, δὲν ἀκοῦς; μὴν ἔπαθες τίποτε! ἄνοιξε!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν]. — ὦχ, καλότυχη καὶ σύ! μοῦ ἔκοψες τὴ χολή μου! τί θέλεις;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Ἄνοιξε γιατί σὲ ζητεῖ . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [ἐντρομος]. — Ποιὸς μὲ ζητεῖ; δὲν εἶμαι μέσα! μ' ἔκατέστρεψες! μ' ἔχαντάκωσες! . . . δὲν σοῦ εἶπα νὰ πῆς πῶς δὲν εἶμαι μέσα;

ΜΑΡΙΚΑ [ὡς ἄνω]. — Εἶν' ὁ κύριος Κολόκουρος, ὁ ὑπαστυνόμος, ὁ φίλος σου . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [καθ' ἑαυτόν]. — Ἄ, μπᾶ! πλαστοπροσωπία θᾶνε! . . . κανεὶς δικαστικὸς κλητῆρας μετημφισμένος! αὐτὰ τὰ τέρατα ἅμα βαλθοῦν νὰ πιάσουν κανένα περνοῦν στὴν ἐφευρετικότητα κι' αὐτὸν τὸν Ἐδισσον ἀκόμη! [πρὸς τὴν Μαρίκαν]. Γι' ἄκου! ἔπε του νὰ μιλήσῃ ν' ἀκούσω τὴν φωνή του! [ἀκροᾶται ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ].

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἔσωθεν]. — Βρὲ ἀδελφὲ Χασοπασχάλη, θ' ἀνοίξης; τ' εἶν' αὐτά; μουρλάθηκες;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [καθ' ἑαυτόν]. — Ἡ μὲν φωνή, φωνὴ Κολοκούρου . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἔσωθεν]. — Θ' ἀνοίξης λοιπόν; τί κάθεται;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [λαμβάνων ἀνὰ ἓν καὶ ἓν τάχει τὰ πρὸ τῆς θύρας ἐπιπλα καὶ ρίπτων αὐτὰ φύρδην μίγδην ἐντὸς τοῦ δωματίου]. — Τί νὰ θέλῃ; μήπως μοῦ φέρνει χρήματα; μήπως ἔχασε στὰ χαρτιά κ' ἔρχεται νὰ μοῦ

ζητήση δανεικά ; [ἀνοίγων τὴν θύραν] ἐλεύθερα ! [Ὁ Κολόκουρος ἐμβαίνει καὶ ἵσταται παρατηρῶν περιέργως τὴν ἀνώμαλον κατάστασιν τοῦ δωματίου].

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ καὶ ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Μπᾶ ! μπᾶ ! τί ἀκαταστασία εἶν' αὐτή ; τί χάλια ; μήπως θὰ μετακομισθῆς ;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ἄ, μπᾶ ! καθόλου ! [κλειδόνων τὴν θύραν] θὰ με μετακομίσουν λίαν προσεχῶς στὰς πολιτικὰς φυλακὰς καί... ἐννοεῖς . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Δὲν ἐννοῶ τίποτε !

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ἀπαράλλακτα καθὼς δὲν ἐννοῶ κ' ἐγὼ πῶς με θυμήθηκες ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρόν !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ὑπομειδιῶν]. — Σ' ἐθυμήθηκα, σ' ἐθυμήθηκα... καὶ νὰ ἔξερεις καὶ τί σοῦ φέρνω . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Παράδες ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [μετ' ἀηδίας]. — Ἄ . . . παράδες . . . πρόστυχε ! κᾶτι καλλίτερο ποῦ δὲν τὸ φαντάζεσαι ! . . . μιὰ εἶδησις ποῦ θὰ σὲ κἀνῃ νὰ πηδήσης ὡς τὸ ταβάνι . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μετ' ἐνδιαφέροντος]. — Μίλα, βρὲ ἀδελφέ, τί ; μήπως ἔπεσε χολέρα σ' ὅλους τοὺς δικαστικούς κλητῆρας ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ὡς ἄνω]. — Τί δικαστικούς κλητῆρας καὶ κολοκύθια ! Διάβασ' ἐδῶ τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ! [τοῦ τὴν δίδει] τὸ μέρος ποῦ ἔχω σημειώσει μὲ κόκκινο μολύβι ! [Ὁ Χασοπασχάλης λαμβάνει τὴν ἐφημερίδα καὶ ἀναγινώσκει, ὁ δὲ Κολόκουρος τὸν θεωρεῖ μειδιῶν αὐταρέσκως].

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ᾶ ! μωρέ, τί λές ; νὰ τὸ πιστέψω ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [σοβαρῶς]. — Καὶ νὰ τὸ καλοπιστέψης ! αἶ ; πῶς ;

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. [γελῶν θορυβωδῶς]. — Χάχ ἄχ ᾶ ! αὐτὸ εἶνε κάπο ντ' ὄπερα ! τὸν ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος σ' ἐμένα, τὸν Γιάννη τὸν Χασοπασχάλη, τὸν κυνηγούμενον ὑφ' ὅλων τῶν λεγεόνων καὶ ταξιαρχιῶν τῶν δικαστικῶν κλητῆρων ; Παράσημο ; καὶ γιατί παρακαλῶ ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [σοβαρῶς]. — Διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σου !

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ᾶ ! Μὰ ἴγώ, Χριστιανέ μου, οὔτε ταμίας ἔκαμα, οὔτε ἰδρυτῆς ἀνωνύμων ἐταιριῶν, οὔτε διαχειριστῆς φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, οὔτε τελώνης, οὔτε κανεῖς μεγαλόσχημος καὶ μεγαλόχειρος δημόσιος ὑπάλληλος· ἐγὼ ὁ πτωχὸς ἐχρημάτισα μόνον πέντε μῆνας ἑβδομος γραφεὺς τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς καὶ ἡ μόνη ἐκδούλευσις ποῦ προσέφερα εἰς τὴν πατρίδα, εἶν' ἓνα μικρὸν λαθρεμπόριον πούρων . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Γι' αὐτὸ παίρνεις μόνον τὸν ἀργυροῦν ! ἄλλ' ἄφησε τ' ἀστεῖα πειὰ !

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ποιὰ ἀστεῖα ; Πάρε αὐτὴν τὴν παληοκαρέχλα καὶ κάθησε νὰ τὰ 'ποῦμε. 'Πές μου, στὸν θεόν σου, ἔτσι σοβαρά, τί νὰ τὸ κάνω τὸ παράσημο ; Νὰ τὸ φορέσω καὶ νὰ βγῶ ἔξω γιὰ νὰ μὲ γνωρίζουν καλλίτερα οἱ δανεισταὶ μου καὶ οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ; Δὲν μὲ συγχωρῶς ! 'Εγὼ ἐζήτησα ἀπ' τὸν Ὑπουργὸν μιὰ θέσι κ' ἐκεῖνος . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Αἶ, κ' ἐκεῖνος ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμμία θέσις κενή . . .

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Μοῦ δίδει τὸ παράσημον !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Βέβαια ! ἄνθρωπος τοῦ κόμματος εἶσαι καὶ θέλει νὰ σὲ ἰκανοποιήσῃ. Δὲν εἶς' εὐχαριστημένος ;

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Τί λόγος ! παραμοναῖς τῶν ἐκλογῶν εἶνε τόρα, δὲν ἤμπορεῖ νὰ παύσῃ κανένα, ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχουν θέσεις δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόμματος, συμπληρώνει τὰ κενὰ διὰ παρασῆμων ! ἡ μέθοδος εἶνε λαμπρά ! Δὲν τό 'δινε καλλίτερα στοὺς δανειστάς μου μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ξεσχίσουν τὰ συναλλάγματα . . . "Ἐτσι θὰ μὲ ὑποχρέωνε περισσότερο ! 'Αλλὰ τόρα ; . . . πῶς θὰ πάω νὰ τὸν ψηφίσω μεθαύριον ποῦ θ'ἂν' οἱ δρόμοι γεμάτοι ἀπὸ δικαστικούς κλητῆρας ; Θὰ σκιασθοῦν τὸ παράσημον ;

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — "Ἐλα τόρα, ποῦ κάνεις καὶ τὸν καμπόσο, κανάγια.

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Νὰ 'ταν τοῦλάχιστον ὁ χρυσοῦς ἢ ὁ ταξιάρχης, ὑπομονή ! μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν βάλῃ ἀμανάτι ! ἄμ' ἀπὸ τὸν ἀργυροῦν τί θὰ πάρῃς ; Οὔτ' εἰκοσιπέντε δραχμὰς δὲν σοῦ δίνουν !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Καλὰ δὰ καὶ σύ ! κάνεις σ'ἂν νὰ πρόκηται νὰ χάσῃς τίποτε ! 'Εγὼ, βλέπεις, ζημιώθηκα ποῦ τὸν ἔχω !

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Θὰ σὲ πᾶνε μὲ μουσικὴ σὰν πεθάνῃς ! κι' αὐτὸ πολὺ ! μὰ στάσου ! ξέρεις, κᾶπ υ εἶχα διαβάσει πῶς στοὺς παλαιούς καιροὺς κρεμοῦσαν τοὺς ληστὰς στοὺς σταυρούς· τόρα κρεμοῦν τοὺς σταυρούς στοὺς ληστὰς !

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἐν θυμῷ]. — Χασοπασχάλη, πρόσεξε, γιατί . . .

ΧΛΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Δὲν τὸ λέω γιὰ σένα ! σὺ εἶσαι ὁ ἀδάμας τῶν ὑπαστυνόμων ! γιὰ κᾶτι ἄλλους ! κ' ἔπειτα τόρα πειὰ δὲν ἔχει καμμιά ἀξία καὶ τὸ παράσημον· μὲ κᾶτι ἐνηλικιότητες καὶ γάμους τοῦ Διαδόχου, μὲ κᾶτι ἑορτὰς τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος καὶ μὲ κᾶτι ἐκλογὰς τὰ ἐννέα δέκατα τῶν Ἑλλήνων μετεβλήθησαν εἰς Σίμωνας Κυρρηναίους, αἶροντας μετὰ κόπου τοὺς

σταυρούς των· και καθὼς ἔγραφε μιὰ ἔφημερίς προχθὲς κατήν-
τησε νὰ διακρίνωνται και νὰ ἐκτιμῶνται μόνον οἱ ἀσταύρωτοι!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Κολοκύθια! Αὐτὰ τὰ λέν' ὅσοι δὲν ἔχουν,
ἀπ' τῆ ζήλεια τους! Τὸ παράσημον θὰ κοσμῆ πάντοτε τὰ στήθη
διακεκριμένων πατριωτῶν!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Χάχ ἄχ ἄ! και ἀπόδειξις τούτου ἐγὼ
και σύ!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [ἐν θυμῷ]. — Κύρ Γιάννη, τὸ παράκαμες! Ἐγὼ
ἦλθα 'δῶ νὰ σοῦ πάρω τὰ συγχαρίκια και σὺ κάθεται και μὲ
'βρίζεις!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Μ' ἀφοῦ προσπαθεῖς σὺ μὲ τὸ στανιὸ
νὰ μὲ σταυρώσης!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ *ἰτοιμαζόμενος πρὸς ἀναχώρησιν.* — Ὡστε δὲν τὸ δέχε-
σαι; καλό! τὸ λέω στὸν ὑπουργό! . . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [*ἀναχαιτίζων αὐτόν*]. — Στάσου, ἀδελφέ! [μετὰ
στόμφου] τὸ δέχομαι πρὸς χάριν του! . . . δὲν θέλω νὰ τὸν προσ-
βάλω ἀφοῦ μοῦ τό 'στειλε! . . . τί θὰ χάσω; Μὴ ξεχάσης ὅμως
νὰ τοῦ 'πῆς και γιὰ καμμιά θέσι ξέρεις, γιὰ νὰ οἰκονομηθοῦν
τὰ χρήματα τῆς βελλάδας! . . . μὲ τούτα τὰ ρούχα δὲν πάει
παράσημο!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Μὴ βιάζεσαι! θάρθοῦν κι' αὐτὰ μὲ τὴν
ἀράδα τους! και θέσις θὰ βρεθῆ και προῖκα καλή! . . . τὸ πα-
ράσημο εἶνε μεταλλεῖον! ἀργότερα θὰ τὸ νειώσης! [*ἀκούεται κτύπος
εἰς τὴν θύραν*]

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Ποιὸς εἶνε πάλι;

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΜΑΡΙΚΑ και εἶτα ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ

ΜΑΡΙΚΑ [*ἔσωθεν*]. — Κύριε Γιάγχο, ἓνας ἄνθρωπος σᾶς ζητεῖ νὰ
σᾶς δώσῃ ἓνα χαρτί . . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [*πρὸς τὸν Χασοπασχάλην*]. — Ἐπάνω στὴν ὥρα ἦλθε!
Εἶδες σύμπτωσις! θᾶνε ὁ κλητῆρ τοῦ Ὑπουργείου και σοῦ φέρνει
τὸ Βασιλικὸν διάταγμα!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ. — Καλὰ λές! μά . . . πρέπει νὰ τοῦ δώσω
και κᾶτι τι . . . και δὲν ἔχω λεπτὸ . . . ἡ τσέπη μου [*τινάσσω αὐτήν*]
πανὶ μὲ πανὶ! Δόσε μου ἓνα τάλληρο δανεικὸ και κράτησε ἀμα-
νάτι τὸ παράσημο!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [*δίδων τὸ τάλληρον*]. — Λάβε το, ἰππότα!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [*ἀνοίγων τὴν θύραν*]. — Ἐμπρός, κύριε! [*εἰσέρ-
χεται ὁ κλητῆρ*] Κυρία Μαρίκα, νὰ 'πῆτε τῆς μαμμᾶς σας ὁ κύριος

ὕπουργός μου ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μου ἀπονεύμῃ τὸν ἀργυροῦν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος!

ΜΑΡΙΚΑ [ἔσωθεν]. — Ἀλήθεια, κύριε Γιάγκο; τί χαρά! τρέχω νὰ τῆς τὸ 'πῶ!

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην]. — Κύριε Χασοπασχάλη, συγγνώμην. . . ἔχω νὰ σᾶς. . . [ἔγχειρίζων εἰς αὐτὸν ἓν ἔγγραφο].

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [λαμβάνων αὐτό]. — Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, φίλε μου! πάρε αὐτὸ τὸ τάλληρο καὶ πήγαινε νὰ τὸ πῆξ στήν ὑγείά μου!

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ. — Εὐχαριστῶ! μὰ δὲν μπορῶ νὰ φύγω ἂν δὲν ὑπογράψετε πρῶτα τό. . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ. — Τὸ ἐπιδοτήριον καλά! περίμενε λίγο! . . . [ὁ Χασοπασχάλης ἀναγινώσκει καθ' ἑαυτὸν τὸ ἔγγραφο, συνοφρουοῦται, ὠχρισθὲν καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἀνάγνωσις].

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [καθ' ἑαυτὸν]. — Πρώτην φορὰν μου συμβαίνει στήν ζωὴν μου νὰ κοινοποιῶ ἀπόφασιν ἐκτελεστὴν καὶ ἀντὶ κλωτσιᾶς νὰ μου δίδουν τάλληρα! [παρατηρῶν τὰ διεσχορπισμένα ἐπιπλα]. Οὐ! οὐ! γιὰ φευγάλα μου βρισκόταν ὁ μουσαφίρης! καλὰ ποῦ πρόφθασα!

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην ἀναγινώσκοντα]. — Μωρὲ μεγάλο διάταγμα! κι' ἀπ' τῆς τέσσαρες μεριαῖς τὸ χαρτὶ γραμμένο! . . . Τὸ δικό μου δὲν εἶν' ἔτσι!

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσιν]. — Γιατὶ ἐσένα σοῦδωσαν μόνον τὸν ἀργυροῦν! Ἐνῶ ἐμένα ἐδῶ μου ἀπονέμουν τὸν μεγαλόσταυρον, τὸ ἱμτιάζ, τὸ παράσημον τῆς περικνημίδος! [δίδων τὸ ἔγγραφο εἰς τὸν Κολόκουρον] ἂν δὲν πιστεύεις, διάβασε! [σύρων ἐκ τοῦ ἐπενδύτου τὸν δικαστικὸν κλητῆρα]. Γι' ἄκου νὰ σοῦ 'πῶ! ὄλαις τῆς μπερμπατιαῖς σας καὶ τὰς μεθόδους σας τὰς ἤξευρα καὶ τὰς ἀπέφευγα! ποτὲ ὅμως δὲν ἐφантаζόμουν πῶς θὰ συλληφθῶ ἀπὸ δικαστικὸν κλητῆρα διὰ τῆς μεθόδου τοῦ παρασήμου!

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ [περιδεῖς]. — Μὰ κύριε, ἐγώ. . .

ΚΟΛΟΚΟΥΡΟΣ [πρὸς τὸν Χασοπασχάλην]. — Τιποτένια δουλειά! πεντακόσαις ψωροδραχμαῖς! οὔτε λόγος νὰ γίνεταί! Τὸ παράσημο. . .

ΧΑΣΟΠΑΣΧΑΛΗΣ [μετὰ κωμικῆς σοβαρότητος]. — Τὸ παράσημο, εἶπέ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ νὰ μου τὸ στείλῃ στὰς φυλακὰς τοῦ Τριγέτα! [πρὸς τὸν δικαστικὸν κλητῆρα μετὰ κατανύξεως] Ἀνθρωπε! εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ σῶμά μου. . . μετὰ τοῦ παρασήμου!

[Ἀθῆναι, Ἰούλιος τοῦ 1892]

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ